

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

Ne sede vacante aliquid innovetur

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321569)

tollēde in se ptis inferunt ius eius nō ledāt nec mādātū
impedient. ff. manda. q2 de mutua. ff. de mili testa. si mis
lea. nec ambitōsum est paupes clericū sibi bñficiū ipetra
re. d. eta. et qua. tuā. de pben. cū fm. non ob. dec. ex pre
et dec. dilecto. q2 l3 m tali ecclia in qua nullus est numer9
lat. scilicet locū nō habz. vt ibi. pūisio tamē papalis locū
habet ad hoc. ix. q.

• iij. cuncta per mun
dum. et. c. p pncipa
lem. fateē tñ q ob
stabit impetrāti pe
nuria ecclie si tāta
sit q n sufficiat plu
ribus n q̄litercūq3
sed q̄ quilibet ho
neſte de sua portio
ne viuere possit fm
consuetudinem pro
uincie. vel in eadem
ecclia antiquitus
obseruatam. s. d. in
sti. c. i. et. ij.

a. Portiones. de
eōsti. cū. m. in pn.
b. Istos. tales qui
per vacatōez mil re
cipiunt nisi portio
num augmentum.

c. Vel eos. tacite
aggrēditur aliū ca
sum quem reuocato
ria non op̄rebandit
de facultatis. o. cel
las eis ad quos alia
as pertinebat reces
ptio. nec cautū erat
in lris illis q̄ autori
tate applica id face
re possent hoc dico
p. dec. s. de se. p. cū
aliquibus. et p. ver
ba ipsius reuocato
rie q̄ scripsi in p̄di.
c. si is cui. ibi dicitur
per dictum anteces
sorē nostrū seu ei9
autoritate factas cō
cessas seu cōmissas
et cetera.

e. Prefatam. ratio
quia non sūt ipsoz
pōstificū sed recipiē
tū autoritate recep
ti vt dixi in p̄dicta d
ere. cum aliquibus.

f. Existit. ista igit
est differentia inter hunc casum et p̄. quia ibi expecta
bat tñ augmentū portōis s̄ certā prebendam vel por
tōnem dandam solum hys qui etant de numero ad illam
igitur expectatōez reuocatoria non extenditur. ad istā sic.

g. Erāt facte. no. oē regulā qd p me n̄ stat. s. d. eo q̄
mitti. in pos. c. ij. vbi de b. nā p me n̄ stent qn fieret mihi
collatō. s̄ p executorē n̄ tñ reuocatoria locū hz. Et q̄ iste
excogitat9 casus p̄pter reuocatoriā q̄ reuocauit omne ius
ad rem s̄ p̄ petitiōem ad rem nō in re ius hēbam. et sepi9
habes simile q̄ non sufficit quid petere nisi obtineat. s.

ecclesiaz canonicos erāt
recepti s̄ p̄bendas vel a
lia bñficia expectarēt con
stitutōem certū est nō ex
tendi p̄fatam. ¶ In illis
vero qui vltra numer9 au
toritate p̄fata in aliquaz
ecclesiaz canonicos iam
recepti quantū ad caplm
et ad choz ac distributio
nū pceptōz q̄tidianarum
plenitudinē iuris canoni
ci tūc hēbant s̄ in eis dig
tates p̄sonatus p̄bendas
portōnes vel alia bñficia
q̄ danē tñ exntibus de nu
mero expectabāt ostōem
p̄fata locū hēre rōne h̄mōi
expectatōis dubium nō
existit. ¶ Sane in hys q̄
sup canonicatibz p̄bēdis
et digtatibus prochialibz
vel alijs ecclis seu bñficijs
q̄buscūq3 a dictis p̄de. no
stris lras impetrarūt etiā
si p̄ executorē illoz facte
fuerint reseruatōes de cre
ti interpositōnes. variq3
p̄cessus et etiā si eadē bñfi
cia tūc vacabāt et p̄ impe
trātes petitiū fuēat ab exe
cutoribz q̄ eis illa oferret
n̄ tñ ipoz bñficioz vacan
tium collatōnes tūc t̄pis

De renū. quidā. c. e. li. de elec. si religiosus. cu3 similib9.

¶ Ad ep̄m. Emanauit s̄ dec. ad declaratōez dec. s. e.
illa. et ad declaratōez et correctōem eoz q̄ ibi no.
gos. inno. et host. de concess. p̄ben. quia diuerſitate.
¶ Mortuo. idē est si q̄cunq3 alio mō vacet sedes renūcia
tione et depositōne vel quouis mō ad hoc. vñ. q. i. s. ecce
in quib9. xxij. q. ij.
in p̄m.

erant facte locū habet cō
stitutio supradicta vt oēs
h̄mōi gratie quaruz rōne
tunc nō erat ad collatōez
p̄cessum et sic p̄ osequens
ius in re nō fuerat ip̄is im
petrantibus acquisitū in
telligantur penitus reuo
cate. ¶ **Donifa. viij.**

**De sede vacante aliquid
inuoetur. Rubrica.**

¶ Ad ep̄m et capi
tulū dūiter ptine
at collatio p̄ben
darum mortuo ep̄o vel a
beneficioz collatōne su
spenso. poterit capituluz
vacantes conferre p̄ben
das etiā si ep̄us interesse
hēat in collatōe h̄mōi vt
p̄lat9. ¶ Idē poterit ep̄s
si capitulū ab ip̄a collatio
ne suspendi contingat v̄l
singulariter omnes de ca
pitulo maioris excōicatō
nis vinculo inmodari.

¶ Cū vero ad solū ep̄m p̄
bendaruz spectat collatō
cū oñlio capli sui vel assen
su defūcto ep̄o vel suspen
so nisi ep̄us in petenda re
laxatione suspensionis hu
iusmodi sit in mora caplm
se non potest intrōmittē

¶ **Suspensio.** pone
q̄ peccauit in dec.
s. de pben. graue.

¶ **Etiam si.** hoc diz
cit p̄pter dñm inno.
et host. qui dicebāt
q̄ si ep̄s itererat in
capitulo vt canoni
cus p̄pter mortem
eius non impediēba
tur capitulum ofer
re nisi sicut p̄ mortē
alterius canonici. si
autem vt prelatuz
eo mortuo conferre
nō poterāt non est
verum vt hic vides
Jo. an.

¶ **Prelatus.** inter
dum em̄ est vt cano
nicus de concess. p̄/
ben. postulastis. de
p̄b. cū i ecclia. de ap
a collatōe. s. e. li.

¶ **Singulariter.** s̄
dixi. quia capituluz
vniuersitas vel col
legiū excōicari non
d3. s̄ s̄. ex. rōana.
s̄ in vniuersitatem.

¶ **Maioris.** si etiā
minoris eligere pos
sent de cle. ex. mi. si
celebrat. suspēsi aus
tem v̄l maiori excōi
catōe ligati non eli
gunt nec eliguntur
vt de elec. cū inter
et de consue. cū dile
ctuz. vbi de hoc.

¶ **Assensu.** hoc di
xit opol. cē de iure
omni in ip̄is p̄ben
dis cathedralis ec
clesie vt no. de elec.
cu3 ecclesia vultera
na. scire debes q̄ cū
episcopus habz cō

ferre p̄bē. cū oñſu capituli si sūt. xx. canonici. et. x. cō
sentiat n̄ valz collatō. q2 nō hz maiorē p̄tem capituli. sed
si habet et vocē in caplo vt canonicus tunc d̄ ceret facta
ab. p̄. et sic a maiori p̄te capli de ocel. p̄ben. postulastis.
Inter ista autem duo. s̄. oculū et assensum est magna d̄ra
q̄ dic vt no. de arbi. cum olim. de elec. cum in veteri.
¶ **Assensu.** istud mihi venit exceptue a suspensio. Jo.
¶ **In mora.** si ergo sit in mora bñ poterit se intrōmittē
capitulum. s̄ querō nunq̄d caplm hoc casu statim ex quo
ep̄us fuerit in mora possit conferre. vel an post moram.

petendi sex menses hēat expectare. et videtur quod ex quo fuit in mora petendi absolutōz denu post sex menses et nō aū con ferre possit. qz anteq̄ fuit in mora nō currit tēpus postea incipit currē. de ocell. pben. qz diuersitatē de elec. c. v. si epus simpliciter sine consensu capituli hēet offerre locū haberet. qd. s. dixi. s. h. de ofensu capituli h3 offerre. vñ videtur a contrario istius lēe qz statim ex quo fuit in mora capitulum possit offerre sed cum hic eq̄paret ofiliuz et ofensu vey. puto qd prius dixi. sed qñ dicere ē esse in mora hoc ipso qz cito potuit licentia non peccat. ff. ad tereul. l. ij. q. con festim nō tamen amara faciēda est inter pretatō. ff. s. dona. inter vi. et vxo. si id quod. s. si quis vñ operas nec calūmia. s. de pñ. in hys. ff. ad exhi. l. pen. Arbitrabitur ergo hic bonus iudex. ff. de iur. deli. l. i. si aut maliciose impediā ue petere possit subuenitur ei. quia non est in mora. de concess. pben. postulatō. n. ipe. s. pcuraret. ff. si q̄s cauē.

l. ij. q. vi. de of. del. pastoralis. s. h. a. **Ubi vero** facta ad ea q̄ no. host. de elec. c. vi. in fi. vñ. c. apost. de ofi. b. **Cū** ofilio. qd si cū ofensu. Idē videtur cū ea. c. vi. i. fi. de sit rō vacatōis diutine i b. casu. et ad b. s. de pben. h. apli. ca. et aliqñ ofiliū ponit p ofensu. s. of. del. venerabilis s. fo. ope. c. i. Confruius credo. qz cū h3 eligē de ofensu nō sic liberā h3 pteatē sic cū ofilio. vñ min⁹ h3 expectare b. casu q̄ illo. dico tñ qz nō curret sibi tēpus cū nō possit eligē. de ocell. pben. qz diuersitatē. de elec. c. vi. pterea ponam⁹ in req̄sitōne ofilij absentia p traditōne ad b. s. d. arbi. c. ij. e. li. qd in ofensu eē nō pte. et fac. p hac pte qd dicit. **Medio**. i. de hac vita q̄ expone vt. **de re p. h. pte.** s. r. q. iij. h. at vita. et quare dicat media ibi no. **Ab** eo. simile de re p. h. g. ofe. **Remotis**. arbi. r. tum erit hoc terminare vñ ofideratōem tēpis vt seq̄t. **Imminere**. hēs simile casu. s. de of. del. h. is cui. e. li. c. no. qz difficultas pstatōis reddit obligatōez mutilem. Contra id. ff. de v. ob. l. ij. q. i. Item nec seruat forma q̄ inerat collationi. ergo nō valet qd agit. ff. de arbi. l. par. ui. So. l. 3. in tractibus grauis vel impossibilis mod⁹ vñ additio viciat tractū. secus in spūalibus. s. d. cōdi. ap. c. vi. reijatur. ergo nec rem mutilem reddit. Item periculum vacationis que imminet immutat ius quod alias esset seruandum. sic. j. de testa. c. ij. e. li. de of. del. h. is cui.

Udum. ppetua alienatio facta de rebz ecclie vacan/ nis nō pcedere tractatu et sine iusta causa nō valz. **Et** intelligas qz qdam rector cuiusbz ecclie dicit. dulmen. petebat sibi a ecclie sue restitui et adiudicari decimas q̄s archidiacon⁹ dulmen. percipiebat in sua parochia que de iure et ofuetudine antiq̄ ptinebat ad ipaz

de eisdem. Vbi vero dicitur specialiter alicuius ecclesie consuetudine vel statuto beneficiorum collatio ad aliquem cum ofilio episcopi noscitur pertinere. sublato episcopo de medio curiam ofilium nequeat tunc peti ab eo non erit propter hanc vacantis beneficii collatio differenda. nec etiam si egerit in remotis ita quod non possit ipsius presentia in breui haberi quia in petendo vel expectando eius consilio posset vacanti beneficii periculum imminere. Innocentius in.

De rebus ecclesie non alienandis. Rubrica

etiam dicitur vero re. **Aduerso**. ad petitorum ipsius res actoris. **Redit**. ostendendo litē. et facit quod dicitur in l. **de**. debere. nec adiudicari vt in de offi. c. ij. dicitur et patet in fi. nam sententia re. de or. og. cū dilect⁹. **Proferens**. archidiacon⁹ excipiendo contra intentōem actoris. **In** mediū. i. in iudiciū vbi ē mediū inter actōrē et reu.

Capituli. per b. videbatur valere b. hys que fi. a. p. zela. c. ij. q. ij. sed b. non sufficit ex quo dilige gens forma seruata nō fuit. nec cā suberat et vacabat ecclesia. vt sequitur.

Tenues. iusta videbatur cā seu si apparuit vera vt dicitur in fi. Sed nunc quid dices istaz instantiā indistincte si alias fuisset tūc vera certe. sic. s. de pben. exposuisti. nam etiam capellas posset annectere ob hanc causam vt ibi dicitur episcopus enim de consensu capituli sui potest etiam a res suas ex iusta et honesta causa alteri dare. s. hys que fi. a. p.

Udum. et infra dicitur vero aduersionus ex aduerso respondit illas decimas illi ecclesie restitui nō debere proferens in mediū ordinatōnem quandā episcopi dulmen. de ofensu capituli sui factā inter alia continentem quod idem episcopus attendens puer⁹ archidiacon⁹ dulmen. adeo fore tenues et exiles quod nō sufficiebant ad eius onera supportanda pferatas decimas archidiaconatus memorato decessit. et infra quia in decessione huiusmodi predicta ecclesia cū vacaret legitimo caruit defensore. quod sibi

la. c. ij. et. c. pastoralis. s. tradidit expresse. q. i. eccie. vbi dicitur quod antiq̄ eccie decimis pvari nō dnt vt nouis oratoris tribuant. p. qd. c. indistincte dicebat hugo quod episcopus inuito sacerdote nō poterat de iure vni⁹ eccie alteri dare. s. nō est vey. vt ibi no. et de hoc p. b. de reli. do. ofi. turus. dic qz. c. illud loquitur quod iusta cā nō subest. ul. pte loq̄ quod ipa eccia in nullo sibi habundat ad b. s. de pben. c. cam. p. ista pte facit de ec. ed. ad audientia. q. c. tua. **Onera**. i. agrue sustētatōnis archidiaconi. hospitalitatis et episcopatum iurium. s. de pben. de monachis. **In** concessione huiusmodi facta. s. b. decimis eccie tūc vacantis. secus si consideretur vel vinceretur ipsa ecclesia vacans. quod dicitur in clem. e. ti. h. vna. **Ecclesia**. que agebat et nota quod nō solum in cathedrali ecclesia locum habet quod se. va. re. sed etiam in minoribus ecclesijs. de offi. ordi. cum vos. Johannes an. **Defensore**. si igitur ecclesia caret p̄lato debz episcopus sibi aliu deputare defensorem vel pconomū qui res eius colligat offerret et gubernet. lxxv. di. quoniam quidem. et de offi. ordi. cum vos. c. de episc. et cle. omnis. s. hoc nihilominus. ad huius officium pertinet excuter e et denneiare iudici quare fiat alienatio. et si fiat propter soluenda debita an pecunia possit haberi aliunde an de fructibus satisfieri possit aut de mobilibus. et an potius expediat obligare quod distrahere. an de minus vtilis possessionis proreio liberari possit. et caueat iudex ne talis possit corrumpi. ff. de rebus eorum. mag. s. non possim. et. s. sequenti. hys omnibus consideratis defensor distrahere potest et nihilominus episcopus sua interponit autoritatē. s. e. ti. c. i. de hys que fi. a. p. zela. cum apostolica. si vero